

Z A K O N

O POTVRĐIVANJU MEĐUNARODNE KONVENCIJE O ZAŠTITI SVIH LICA OD PRISILNIH NESTANAKA

Član 1.

Potvrđuje se Međunarodna konvencija o zaštiti svih lica od prisilnih nestanaka, sačinjena 20. decembra 2006. godine u Njujorku, u originalu na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku.

Član 2.

Tekst Konvencije u originalu na engleskom jeziku i u prevodu na srpski jezik glasi:

„International Convention for the Protection of All Persons from Enforced Disappearance

Preamble

The States Parties to this Convention,

Considering the obligation of States under the Charter of the United Nations to promote universal respect for, and observance of, human rights and fundamental freedoms,

Having regard to the Universal Declaration of Human Rights,

Recalling the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, the International Covenant on Civil and Political Rights and the other relevant international instruments in the fields of human rights, humanitarian law and international criminal law,

Also recalling the Declaration on the Protection of All Persons from Enforced Disappearance adopted by the General Assembly of the United Nations in its resolution 47/133 of 18 December 1992,

Aware of the extreme seriousness of enforced disappearance, which constitutes a crime and, in certain circumstances defined in international law, a crime against humanity,

Determined to prevent enforced disappearances and to combat impunity for the crime of enforced disappearance,

Considering the right of any person not to be subjected to enforced disappearance, the right of victims to justice and to reparation,

Affirming the right of any victim to know the truth about the circumstances of an enforced disappearance and the fate of the disappeared person, and the right to freedom to seek, receive and impart information to this end,

Have agreed on the following articles:

Part I

Article 1

1. No one shall be subjected to enforced disappearance.

2. No exceptional circumstances whatsoever, whether a state of war or a threat of war, internal political instability or any other public emergency, may be invoked as a justification for enforced disappearance.

Article 2

For the purposes of this Convention, „enforced disappearance” is considered to be the arrest, detention, abduction or any other form of deprivation of liberty by agents of the State or by persons or groups of persons acting with the authorization, support or acquiescence of the State, followed by a refusal to acknowledge the deprivation of liberty or by concealment of the fate or whereabouts of the disappeared person, which place such a person outside the protection of the law.

Article 3

Each State Party shall take appropriate measures to investigate acts defined in article 2 committed by persons or groups of persons acting without the authorization, support or acquiescence of the State and to bring those responsible to justice.

Article 4

Each State Party shall take the necessary measures to ensure that enforced disappearance constitutes an offence under its criminal law.

Article 5

The widespread or systematic practice of enforced disappearance constitutes a crime against humanity as defined in applicable international law and shall attract the consequences provided for under such applicable international law.

Article 6

1. Each State Party shall take the necessary measures to hold criminally responsible at least:

(a) Any person who commits, orders, solicits or induces the commission of, attempts to commit, is an accomplice to or participates in an enforced disappearance;

(b) A superior who:

(i) Knew, or consciously disregarded information which clearly indicated, that subordinates under his or her effective authority and control were committing or about to commit a crime of enforced disappearance;

(ii) Exercised effective responsibility for and control over activities which were concerned with the crime of enforced disappearance; and

(iii) Failed to take all necessary and reasonable measures within his or her power to prevent or repress the commission of an enforced disappearance or to submit the matter to the competent authorities for investigation and prosecution;

(c) Subparagraph (b) above is without prejudice to the higher standards of responsibility applicable under relevant international law to a military commander or to a person effectively acting as a military commander.

2. No order or instruction from any public authority, civilian, military or other, may be invoked to justify an offence of enforced disappearance.

Article 7

1. Each State Party shall make the offence of enforced disappearance punishable by appropriate penalties which take into account its extreme seriousness.

2. Each State Party may establish:

(a) Mitigating circumstances, in particular for persons who, having been implicated in the commission of an enforced disappearance, effectively contribute to bringing the disappeared person forward alive or make it possible to clarify cases of enforced disappearance or to identify the perpetrators of an enforced disappearance;

(b) Without prejudice to other criminal procedures, aggravating circumstances, in particular in the event of the death of the disappeared person or the commission of an enforced disappearance in respect of pregnant women, minors, persons with disabilities or other particularly vulnerable persons.

Article 8

Without prejudice to article 5,

1. A State Party which applies a statute of limitations in respect of enforced disappearance shall take the necessary measures to ensure that the term of limitation for criminal proceedings:

(a) Is of long duration and is proportionate to the extreme seriousness of this offence;

(b) Commences from the moment when the offence of enforced disappearance ceases, taking into account its continuous nature.

2. Each State Party shall guarantee the right of victims of enforced disappearance to an effective remedy during the term of limitation.

Article 9

1. Each State Party shall take the necessary measures to establish its competence to exercise jurisdiction over the offence of enforced disappearance:

(a) When the offence is committed in any territory under its jurisdiction or on board a ship or aircraft registered in that State;

(b) When the alleged offender is one of its nationals;

(c) When the disappeared person is one of its nationals and the State Party considers it appropriate.

2. Each State Party shall likewise take such measures as may be necessary to establish its competence to exercise jurisdiction over the offence of enforced disappearance when the alleged offender is present in any territory under its jurisdiction, unless it extradites or surrenders him or her to another State in accordance with its international obligations or surrenders him or her to an international criminal tribunal whose jurisdiction it has recognized.

3. This Convention does not exclude any additional criminal jurisdiction exercised in accordance with national law.

Article 10

1. Upon being satisfied, after an examination of the information available to it, that the circumstances so warrant, any State Party in whose territory a person suspected of having committed an offence of enforced disappearance is present shall take him or her into custody or take such other legal measures as are

necessary to ensure his or her presence. The custody and other legal measures shall be as provided for in the law of that State Party but may be maintained only for such time as is necessary to ensure the person's presence at criminal, surrender or extradition proceedings.

2. A State Party which has taken the measures referred to in paragraph 1 of this article shall immediately carry out a preliminary inquiry or investigations to establish the facts. It shall notify the States Parties referred to in article 9, paragraph 1, of the measures it has taken in pursuance of paragraph 1 of this article, including detention and the circumstances warranting detention, and of the findings of its preliminary inquiry or its investigations, indicating whether it intends to exercise its jurisdiction.

3. Any person in custody pursuant to paragraph 1 of this article may communicate immediately with the nearest appropriate representative of the State of which he or she is a national, or, if he or she is a stateless person, with the representative of the State where he or she usually resides.

Article 11

1. The State Party in the territory under whose jurisdiction a person alleged to have committed an offence of enforced disappearance is found shall, if it does not extradite that person or surrender him or her to another State in accordance with its international obligations or surrender him or her to an international criminal tribunal whose jurisdiction it has recognized, submit the case to its competent authorities for the purpose of prosecution.

2. These authorities shall take their decision in the same manner as in the case of any ordinary offence of a serious nature under the law of that State Party. In the cases referred to in article 9, paragraph 2, the standards of evidence required for prosecution and conviction shall in no way be less stringent than those which apply in the cases referred to in article 9, paragraph 1.

3. Any person against whom proceedings are brought in connection with an offence of enforced disappearance shall be guaranteed fair treatment at all stages of the proceedings. Any person tried for an offence of enforced disappearance shall benefit from a fair trial before a competent, independent and impartial court or tribunal established by law.

Article 12

1. Each State Party shall ensure that any individual who alleges that a person has been subjected to enforced disappearance has the right to report the facts to the competent authorities, which shall examine the allegation promptly and impartially and, where necessary, undertake without delay a thorough and impartial investigation. Appropriate steps shall be taken, where necessary, to ensure that the complainant, witnesses, relatives of the disappeared person and their defence counsel, as well as persons participating in the investigation, are protected against all ill-treatment or intimidation as a consequence of the complaint or any evidence given.

2. Where there are reasonable grounds for believing that a person has been subjected to enforced disappearance, the authorities referred to in paragraph 1 of this article shall undertake an investigation, even if there has been no formal complaint.

3. Each State Party shall ensure that the authorities referred to in paragraph 1 of this article:

(a) Have the necessary powers and resources to conduct the investigation effectively, including access to the documentation and other information relevant to their investigation;

(b) Have access, if necessary with the prior authorization of a judicial authority, which shall rule promptly on the matter, to any place of detention or any other place where there are reasonable grounds to believe that the disappeared person may be present.

4. Each State Party shall take the necessary measures to prevent and sanction acts that hinder the conduct of an investigation. It shall ensure in particular that persons suspected of having committed an offence of enforced disappearance are not in a position to influence the progress of an investigation by means of pressure or acts of intimidation or reprisal aimed at the complainant, witnesses, relatives of the disappeared person or their defence counsel, or at persons participating in the investigation.

Article 13

1. For the purposes of extradition between States Parties, the offence of enforced disappearance shall not be regarded as a political offence or as an offence connected with a political offence or as an offence inspired by political motives. Accordingly, a request for extradition based on such an offence may not be refused on these grounds alone.

2. The offence of enforced disappearance shall be deemed to be included as an extraditable offence in any extradition treaty existing between States Parties before the entry into force of this Convention.

3. States Parties undertake to include the offence of enforced disappearance as an extraditable offence in any extradition treaty subsequently to be concluded between them.

4. If a State Party which makes extradition conditional on the existence of a treaty receives a request for extradition from another State Party with which it has no extradition treaty, it may consider this Convention as the necessary legal basis for extradition in respect of the offence of enforced disappearance.

5. States Parties which do not make extradition conditional on the existence of a treaty shall recognize the offence of enforced disappearance as an extraditable offence between themselves.

6. Extradition shall, in all cases, be subject to the conditions provided for by the law of the requested State Party or by applicable extradition treaties, including, in particular, conditions relating to the minimum penalty requirement for extradition and the grounds upon which the requested State Party may refuse extradition or make it subject to certain conditions.

7. Nothing in this Convention shall be interpreted as imposing an obligation to extradite if the requested State Party has substantial grounds for believing that the request has been made for the purpose of prosecuting or punishing a person on account of that person's sex, race, religion, nationality, ethnic origin, political opinions or membership of a particular social group, or that compliance with the request would cause harm to that person for any one of these reasons.

Article 14

1. States Parties shall afford one another the greatest measure of mutual legal assistance in connection with criminal proceedings brought in respect of an

offence of enforced disappearance, including the supply of all evidence at their disposal that is necessary for the proceedings.

2. Such mutual legal assistance shall be subject to the conditions provided for by the domestic law of the requested State Party or by applicable treaties on mutual legal assistance, including, in particular, the conditions in relation to the grounds upon which the requested State Party may refuse to grant mutual legal assistance or may make it subject to conditions.

Article 15

States Parties shall cooperate with each other and shall afford one another the greatest measure of mutual assistance with a view to assisting victims of enforced disappearance, and in searching for, locating and releasing disappeared persons and, in the event of death, in exhuming and identifying them and returning their remains.

Article 16

1. No State Party shall expel, return („refouler”), surrender or extradite a person to another State where there are substantial grounds for believing that he or she would be in danger of being subjected to enforced disappearance.

2. For the purpose of determining whether there are such grounds, the competent authorities shall take into account all relevant considerations, including, where applicable, the existence in the State concerned of a consistent pattern of gross, flagrant or mass violations of human rights or of serious violations of international humanitarian law.

Article 17

1. No one shall be held in secret detention.

2. Without prejudice to other international obligations of the State Party with regard to the deprivation of liberty, each State Party shall, in its legislation:

(a) Establish the conditions under which orders of deprivation of liberty may be given;

(b) Indicate those authorities authorized to order the deprivation of liberty;

(c) Guarantee that any person deprived of liberty shall be held solely in officially recognized and supervised places of deprivation of liberty;

(d) Guarantee that any person deprived of liberty shall be authorized to communicate with and be visited by his or her family, counsel or any other person of his or her choice, subject only to the conditions established by law, or, if he or she is a foreigner, to communicate with his or her consular authorities, in accordance with applicable international law;

(e) Guarantee access by the competent and legally authorized authorities and institutions to the places where persons are deprived of liberty, if necessary with prior authorization from a judicial authority;

(f) Guarantee that any person deprived of liberty or, in the case of a suspected enforced disappearance, since the person deprived of liberty is not able to exercise this right, any persons with a legitimate interest, such as relatives of the person deprived of liberty, their representatives or their counsel, shall, in all circumstances, be entitled to take proceedings before a court, in order that the court may decide without delay on the lawfulness of the deprivation of liberty and order the person's release if such deprivation of liberty is not lawful.

3. Each State Party shall assure the compilation and maintenance of one or more up-to-date official registers and/or records of persons deprived of liberty, which shall be made promptly available, upon request, to any judicial or other competent authority or institution authorized for that purpose by the law of the State Party concerned or any relevant international legal instrument to which the State concerned is a party. The information contained therein shall include, as a minimum:

- (a) The identity of the person deprived of liberty;
- (b) The date, time and place where the person was deprived of liberty and the identity of the authority that deprived the person of liberty;
- (c) The authority that ordered the deprivation of liberty and the grounds for the deprivation of liberty;
- (d) The authority responsible for supervising the deprivation of liberty;
- (e) The place of deprivation of liberty, the date and time of admission to the place of deprivation of liberty and the authority responsible for the place of deprivation of liberty;
- (f) Elements relating to the state of health of the person deprived of liberty;
- (g) In the event of death during the deprivation of liberty, the circumstances and cause of death and the destination of the remains;
- (h) The date and time of release or transfer to another place of detention, the destination and the authority responsible for the transfer.

Article 18

1. Subject to articles 19 and 20, each State Party shall guarantee to any person with a legitimate interest in this information, such as relatives of the person deprived of liberty, their representatives or their counsel, access to at least the following information:

- (a) The authority that ordered the deprivation of liberty;
- (b) The date, time and place where the person was deprived of liberty and admitted to the place of deprivation of liberty;
- (c) The authority responsible for supervising the deprivation of liberty;
- (d) The whereabouts of the person deprived of liberty, including, in the event of a transfer to another place of deprivation of liberty, the destination and the authority responsible for the transfer;
- (e) The date, time and place of release;
- (f) Elements relating to the state of health of the person deprived of liberty;
- (g) In the event of death during the deprivation of liberty, the circumstances and cause of death and the destination of the remains.

2. Appropriate measures shall be taken, where necessary, to protect the persons referred to in paragraph 1 of this article, as well as persons participating in the investigation, from any ill-treatment, intimidation or sanction as a result of the search for information concerning a person deprived of liberty.

Article 19

1. Personal information, including medical and genetic data, which is collected and/or transmitted within the framework of the search for a disappeared person shall not be used or made available for purposes other than the search for the

disappeared person. This is without prejudice to the use of such information in criminal proceedings relating to an offence of enforced disappearance or the exercise of the right to obtain reparation.

2. The collection, processing, use and storage of personal information, including medical and genetic data, shall not infringe or have the effect of infringing the human rights, fundamental freedoms or human dignity of an individual.

Article 20

1. Only where a person is under the protection of the law and the deprivation of liberty is subject to judicial control may the right to information referred to in article 18 be restricted, on an exceptional basis, where strictly necessary and where provided for by law, and if the transmission of the information would adversely affect the privacy or safety of the person, hinder a criminal investigation, or for other equivalent reasons in accordance with the law, and in conformity with applicable international law and with the objectives of this Convention. In no case shall there be restrictions on the right to information referred to in article 18 that could constitute conduct defined in article 2 or be in violation of article 17, paragraph 1.

2. Without prejudice to consideration of the lawfulness of the deprivation of a person's liberty, States Parties shall guarantee to the persons referred to in article 18, paragraph 1, the right to a prompt and effective judicial remedy as a means of obtaining without delay the information referred to in article 18, paragraph 1. This right to a remedy may not be suspended or restricted in any circumstances.

Article 21

Each State Party shall take the necessary measures to ensure that persons deprived of liberty are released in a manner permitting reliable verification that they have actually been released. Each State Party shall also take the necessary measures to assure the physical integrity of such persons and their ability to exercise fully their rights at the time of release, without prejudice to any obligations to which such persons may be subject under national law.

Article 22

Without prejudice to article 6, each State Party shall take the necessary measures to prevent and impose sanctions for the following conduct:

(a) Delaying or obstructing the remedies referred to in article 17, paragraph 2 (f), and article 20, paragraph 2;

(b) Failure to record the deprivation of liberty of any person, or the recording of any information which the official responsible for the official register knew or should have known to be inaccurate;

(c) Refusal to provide information on the deprivation of liberty of a person, or the provision of inaccurate information, even though the legal requirements for providing such information have been met.

Article 23

1. Each State Party shall ensure that the training of law enforcement personnel, civil or military, medical personnel, public officials and other persons who may be involved in the custody or treatment of any person deprived of liberty includes the necessary education and information regarding the relevant provisions of this Convention, in order to:

(a) Prevent the involvement of such officials in enforced disappearances;

(b) Emphasize the importance of prevention and investigations in relation to enforced disappearances;

(c) Ensure that the urgent need to resolve cases of enforced disappearance is recognized.

2. Each State Party shall ensure that orders or instructions prescribing, authorizing or encouraging enforced disappearance are prohibited. Each State Party shall guarantee that a person who refuses to obey such an order will not be punished.

3. Each State Party shall take the necessary measures to ensure that the persons referred to in paragraph 1 of this article who have reason to believe that an enforced disappearance has occurred or is planned report the matter to their superiors and, where necessary, to the appropriate authorities or bodies vested with powers of review or remedy.

Article 24

1. For the purposes of this Convention, „victim” means the disappeared person and any individual who has suffered harm as the direct result of an enforced disappearance.

2. Each victim has the right to know the truth regarding the circumstances of the enforced disappearance, the progress and results of the investigation and the fate of the disappeared person. Each State Party shall take appropriate measures in this regard.

3. Each State Party shall take all appropriate measures to search for, locate and release disappeared persons and, in the event of death, to locate, respect and return their remains.

4. Each State Party shall ensure in its legal system that the victims of enforced disappearance have the right to obtain reparation and prompt, fair and adequate compensation.

5. The right to obtain reparation referred to in paragraph 4 of this article covers material and moral damages and, where appropriate, other forms of reparation such as:

- (a) Restitution;
- (b) Rehabilitation;
- (c) Satisfaction, including restoration of dignity and reputation;
- (d) Guarantees of non-repetition.

6. Without prejudice to the obligation to continue the investigation until the fate of the disappeared person has been clarified, each State Party shall take the appropriate steps with regard to the legal situation of disappeared persons whose fate has not been clarified and that of their relatives, in fields such as social welfare, financial matters, family law and property rights.

7. Each State Party shall guarantee the right to form and participate freely in organizations and associations concerned with attempting to establish the circumstances of enforced disappearances and the fate of disappeared persons, and to assist victims of enforced disappearance.

Article 25

1. Each State Party shall take the necessary measures to prevent and punish under its criminal law:

(a) The wrongful removal of children who are subjected to enforced disappearance, children whose father, mother or legal guardian is subjected to enforced disappearance or children born during the captivity of a mother subjected to enforced disappearance;

(b) The falsification, concealment or destruction of documents attesting to the true identity of the children referred to in subparagraph (a) above.

2. Each State Party shall take the necessary measures to search for and identify the children referred to in paragraph 1 (a) of this article and to return them to their families of origin, in accordance with legal procedures and applicable international agreements.

3. States Parties shall assist one another in searching for, identifying and locating the children referred to in paragraph 1 (a) of this article.

4. Given the need to protect the best interests of the children referred to in paragraph 1 (a) of this article and their right to preserve, or to have reestablished, their identity, including their nationality, name and family relations as recognized by law, States Parties which recognize a system of adoption or other form of placement of children shall have legal procedures in place to review the adoption or placement procedure, and, where appropriate, to annul any adoption or placement of children that originated in an enforced disappearance.

5. In all cases, and in particular in all matters relating to this article, the best interests of the child shall be a primary consideration, and a child who is capable of forming his or her own views shall have the right to express those views freely, the views of the child being given due weight in accordance with the age and maturity of the child.

Part II

Article 26

1. A Committee on Enforced Disappearances (hereinafter referred to as „the Committee”) shall be established to carry out the functions provided for under this Convention. The Committee shall consist of ten experts of high moral character and recognized competence in the field of human rights, who shall serve in their personal capacity and be independent and impartial. The members of the Committee shall be elected by the States Parties according to equitable geographical distribution. Due account shall be taken of the usefulness of the participation in the work of the Committee of persons having relevant legal experience and of balanced gender representation.

2. The members of the Committee shall be elected by secret ballot from a list of persons nominated by States Parties from among their nationals, at biennial meetings of the States Parties convened by the Secretary-General of the United Nations for this purpose. At those meetings, for which two thirds of the States Parties shall constitute a quorum, the persons elected to the Committee shall be those who obtain the largest number of votes and an absolute majority of the votes of the representatives of States Parties present and voting.

3. The initial election shall be held no later than six months after the date of entry into force of this Convention. Four months before the date of each election, the Secretary-General of the United Nations shall address a letter to the States Parties inviting them to submit nominations within three months. The Secretary-General shall prepare a list in alphabetical order of all persons thus nominated, indicating the State Party which nominated each candidate, and shall submit this list to all States Parties.

4. The members of the Committee shall be elected for a term of four years. They shall be eligible for re-election once. However, the term of five of the members elected at the first election shall expire at the end of two years; immediately after the first election, the names of these five members shall be chosen by lot by the chairman of the meeting referred to in paragraph 2 of this article.

5. If a member of the Committee dies or resigns or for any other reason can no longer perform his or her Committee duties, the State Party which nominated him or her shall, in accordance with the criteria set out in paragraph 1 of this article, appoint another candidate from among its nationals to serve out his or her term, subject to the approval of the majority of the States Parties. Such approval shall be considered to have been obtained unless half or more of the States Parties respond negatively within six weeks of having been informed by the Secretary-General of the United Nations of the proposed appointment.

6. The Committee shall establish its own rules of procedure.

7. The Secretary-General of the United Nations shall provide the Committee with the necessary means, staff and facilities for the effective performance of its functions. The Secretary-General of the United Nations shall convene the initial meeting of the Committee.

8. The members of the Committee shall be entitled to the facilities, privileges and immunities of experts on mission for the United Nations, as laid down in the relevant sections of the Convention on the Privileges and Immunities of the United Nations.

9. Each State Party shall cooperate with the Committee and assist its members in the fulfilment of their mandate, to the extent of the Committee's functions that the State Party has accepted.

Article 27

A Conference of the States Parties will take place at the earliest four years and at the latest six years following the entry into force of this Convention to evaluate the functioning of the Committee and to decide, in accordance with the procedure described in article 44, paragraph 2, whether it is appropriate to transfer to another body — without excluding any possibility — the monitoring of this Convention, in accordance with the functions defined in articles 28 to 36.

Article 28

1. In the framework of the competencies granted by this Convention, the Committee shall cooperate with all relevant organs, offices and specialized agencies and funds of the United Nations, with the treaty bodies instituted by international instruments, with the special procedures of the United Nations and with the relevant regional intergovernmental organizations or bodies, as well as with all relevant State institutions, agencies or offices working towards the protection of all persons against enforced disappearances.

2. As it discharges its mandate, the Committee shall consult other treaty bodies instituted by relevant international human rights instruments, in particular the Human Rights Committee instituted by the International Covenant on Civil and Political Rights, with a view to ensuring the consistency of their respective observations and recommendations.

Article 29

1. Each State Party shall submit to the Committee, through the Secretary-General of the United Nations, a report on the measures taken to give effect to its

obligations under this Convention, within two years after the entry into force of this Convention for the State Party concerned.

2. The Secretary-General of the United Nations shall make this report available to all States Parties.

3. Each report shall be considered by the Committee, which shall issue such comments, observations or recommendations as it may deem appropriate. The comments, observations or recommendations shall be communicated to the State Party concerned, which may respond to them, on its own initiative or at the request of the Committee.

4. The Committee may also request States Parties to provide additional information on the implementation of this Convention.

Article 30

1. A request that a disappeared person should be sought and found may be submitted to the Committee, as a matter of urgency, by relatives of the disappeared person or their legal representatives, their counsel or any person authorized by them, as well as by any other person having a legitimate interest.

2. If the Committee considers that a request for urgent action submitted in pursuance of paragraph 1 of this article:

(a) Is not manifestly unfounded;

(b) Does not constitute an abuse of the right of submission of such requests;

(c) Has already been duly presented to the competent bodies of the State Party concerned, such as those authorized to undertake investigations, where such a possibility exists;

(d) Is not incompatible with the provisions of this Convention; and (e) The same matter is not being examined under another procedure of international investigation or settlement of the same nature; it shall request the State Party concerned to provide it with information on the situation of the persons sought, within a time limit set by the Committee.

3. In the light of the information provided by the State Party concerned in accordance with paragraph 2 of this article, the Committee may transmit recommendations to the State Party, including a request that the State Party should take all the necessary measures, including interim measures, to locate and protect the person concerned in accordance with this Convention and to inform the Committee, within a specified period of time, of measures taken, taking into account the urgency of the situation. The Committee shall inform the person submitting the urgent action request of its recommendations and of the information provided to it by the State as it becomes available.

4. The Committee shall continue its efforts to work with the State Party concerned for as long as the fate of the person sought remains unresolved. The person presenting the request shall be kept informed.

Article 31

1. A State Party may at the time of ratification of this Convention or at any time afterwards declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications from or on behalf of individuals subject to its jurisdiction claiming to be victims of a violation by this State Party of provisions of this Convention. The Committee shall not admit any communication concerning a State Party which has not made such a declaration.

2. The Committee shall consider a communication inadmissible where:

- (a) The communication is anonymous;
- (b) The communication constitutes an abuse of the right of submission of such communications or is incompatible with the provisions of this Convention;
- (c) The same matter is being examined under another procedure of international investigation or settlement of the same nature; or where
- (d) All effective available domestic remedies have not been exhausted.

This rule shall not apply where the application of the remedies is unreasonably prolonged.

3. If the Committee considers that the communication meets the requirements set out in paragraph 2 of this article, it shall transmit the communication to the State Party concerned, requesting it to provide observations and comments within a time limit set by the Committee.

4. At any time after the receipt of a communication and before a determination on the merits has been reached, the Committee may transmit to the State Party concerned for its urgent consideration a request that the State Party will take such interim measures as may be necessary to avoid possible irreparable damage to the victims of the alleged violation. Where the Committee exercises its discretion, this does not imply a determination on admissibility or on the merits of the communication.

5. The Committee shall hold closed meetings when examining communications under the present article. It shall inform the author of a communication of the responses provided by the State Party concerned. When the Committee decides to finalize the procedure, it shall communicate its views to the State Party and to the author of the communication.

Article 32

A State Party to this Convention may at any time declare that it recognizes the competence of the Committee to receive and consider communications in which a State Party claims that another State Party is not fulfilling its obligations under this Convention. The Committee shall not receive communications concerning a State Party which has not made such a declaration, nor communications from a State Party which has not made such a declaration.

Article 33

1. If the Committee receives reliable information indicating that a State Party is seriously violating the provisions of this Convention, it may, after consultation with the State Party concerned, request one or more of its members to undertake a visit and report back to it without delay.

2. The Committee shall notify the State Party concerned, in writing, of its intention to organize a visit, indicating the composition of the delegation and the purpose of the visit. The State Party shall answer the Committee within a reasonable time.

3. Upon a substantiated request by the State Party, the Committee may decide to postpone or cancel its visit.

4. If the State Party agrees to the visit, the Committee and the State Party concerned shall work together to define the modalities of the visit and the State Party shall provide the Committee with all the facilities needed for the successful completion of the visit.

5. Following its visit, the Committee shall communicate to the State Party concerned its observations and recommendations.

Article 34

If the Committee receives information which appears to it to contain wellfounded indications that enforced disappearance is being practised on a widespread or systematic basis in the territory under the jurisdiction of a State Party, it may, after seeking from the State Party concerned all relevant information on the situation, urgently bring the matter to the attention of the General Assembly of the United Nations, through the Secretary-General of the United Nations.

Article 35

1. The Committee shall have competence solely in respect of enforced disappearances which commenced after the entry into force of this Convention.

2. If a State becomes a party to this Convention after its entry into force, the obligations of that State vis-à-vis the Committee shall relate only to enforced disappearances which commenced after the entry into force of this Convention for the State concerned.

Article 36

1. The Committee shall submit an annual report on its activities under this Convention to the States Parties and to the General Assembly of the United Nations.

2. Before an observation on a State Party is published in the annual report, the State Party concerned shall be informed in advance and shall be given reasonable time to answer. This State Party may request the publication of its comments or observations in the report.

Part III

Article 37

Nothing in this Convention shall affect any provisions which are more conducive to the protection of all persons from enforced disappearance and which may be contained in:

- (a) The law of a State Party;
- (b) International law in force for that State.

Article 38

1. This Convention is open for signature by all Member States of the United Nations.

2. This Convention is subject to ratification by all Member States of the United Nations. Instruments of ratification shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

3. This Convention is open to accession by all Member States of the United Nations. Accession shall be effected by the deposit of an instrument of accession with the Secretary-General.

Article 39

1. This Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of deposit with the Secretary-General of the United Nations of the twentieth instrument of ratification or accession.

2. For each State ratifying or acceding to this Convention after the deposit of the twentieth instrument of ratification or accession, this Convention shall enter into force on the thirtieth day after the date of the deposit of that State's instrument of ratification or accession.

Article 40

The Secretary-General of the United Nations shall notify all States Members of the United Nations and all States which have signed or acceded to this Convention of the following:

- (a) Signatures, ratifications and accessions under article 38;
- (b) The date of entry into force of this Convention under article 39.

Article 41

The provisions of this Convention shall apply to all parts of federal States without any limitations or exceptions.

Article 42

1. Any dispute between two or more States Parties concerning the interpretation or application of this Convention which cannot be settled through negotiation or by the procedures expressly provided for in this Convention shall, at the request of one of them, be submitted to arbitration. If within six months from the date of the request for arbitration the Parties are unable to agree on the organization of the arbitration, any one of those Parties may refer the dispute to the International Court of Justice by request in conformity with the Statute of the Court.

2. A State may, at the time of signature or ratification of this Convention or accession thereto, declare that it does not consider itself bound by paragraph 1 of this article. The other States Parties shall not be bound by paragraph 1 of this article with respect to any State Party having made such a declaration.

3. Any State Party having made a declaration in accordance with the provisions of paragraph 2 of this article may at any time withdraw this declaration by notification to the Secretary-General of the United Nations.

Article 43

This Convention is without prejudice to the provisions of international humanitarian law, including the obligations of the High Contracting Parties to the four Geneva Conventions of 12 August 1949 and the two Additional Protocols thereto of 8 June 1977, or to the opportunity available to any State Party to authorize the International Committee of the Red Cross to visit places of detention in situations not covered by international humanitarian law.

Article 44

1. Any State Party to this Convention may propose an amendment and file it with the Secretary-General of the United Nations. The Secretary-General shall thereupon communicate the proposed amendment to the States Parties to this Convention with a request that they indicate whether they favour a conference of States Parties for the purpose of considering and voting upon the proposal. In the

event that within four months from the date of such communication at least one third of the States Parties favour such a conference, the Secretary-General shall convene the conference under the auspices of the United Nations.

2. Any amendment adopted by a majority of two thirds of the States Parties present and voting at the conference shall be submitted by the Secretary-General of the United Nations to all the States Parties for acceptance.

3. An amendment adopted in accordance with paragraph 1 of this article shall enter into force when two thirds of the States Parties to this Convention have accepted it in accordance with their respective constitutional processes.

4. When amendments enter into force, they shall be binding on those States Parties which have accepted them, other States Parties still being bound by the provisions of this Convention and any earlier amendment which they have accepted.

Article 45

1. This Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary-General of the United Nations.

2. The Secretary-General of the United Nations shall transmit certified copies of this Convention to all States referred to in article 38.

MEĐUNARODNA KONVENCIJA ZA ZAŠTITU SVIH LICA OD PRISILNIH NESTANAKA

Preambula

Države ugovornice ove konvencije,

Imajući u vidu obavezu država prema Povelji Ujedinjenih nacija da unapređuju poštovanje i pridržavanje ljudskih prava i osnovnih sloboda svuda u svetu,

S obzirom na Opštu deklaraciju o pravima čoveka,

Podsećajući na Međunarodni pakt o ekonomskim, socijalnim i kulturnim pravima, Međunarodni pakt o građanskim i političkim pravima, na druge međunarodne instrumente u oblasti ljudskih prava, humanitarnog prava i međunarodnog krivičnog prava,

Podsećajući takođe na Deklaraciju o zaštiti svih lica od prisilnog nestanka koju je usvojila Generalna skupština Ujedinjenih nacija u svojoj rezoluciji 47/133 od 18. decembra 1992,

Svesne krajnje ozbiljnosti prisilnog nestanka koji predstavlja zločin i, u nekim okolnostima definisanim u međunarodnom pravu, zločin protiv čovečnosti,

Odlučne da spreče prisilni nestanak i da se bore protiv nekažnjavanja zločina prisilnog nestanka,

Imajući u vidu prava lica da ne bude podvrgnuto prisilnom nestanku, pravo žrtve na pravdu i naknadu,

Potvrđujući pravo svake žrtve da zna istinu o okolnostima prisilnog nestanka i sudbinu nestalog lica, pravo na slobodu da zahteva, dobije i saopšti informacije s tim u vezi,

Saglasile su se o sledećim članovima:

DEO I

Član 1.

Niko se neće podvrgavati prisilnom nestanku.

Nikakve izuzetne okolnosti, bilo ratno stanje ili pretnja ratom, unutrašnja politička nestabilnost ili bilo koja druga javna opasnost, se ne mogu navoditi kao opravdanje za prisilan nestanak.

Član 2.

Za svrhe ove konvencije, za „prisilni nestanak” se smatra hapšenje, pritvaranje, otmica ili bilo koji drugi oblik lišavanja slobode od strane državnih organa ili lica ili grupe lica koja postupaju po ovlašćenju, uz podršku ili saglasnost države, nakon čega se odbija da se prizna lišavanje slobode ili se skriva sudbina nestalog lica ili mesto na kome se ono nalazi, čime se takvo lice stavlja van zaštite zakona.

Član 3.

Svaka država ugovornica preduzima odgovarajuće mere kako bi sprovela istragu dela definisanih u članu 2. koje izvrše lica ili grupa lica koja postupaju bez ovlašćenja, podrške ili saglasnosti države i odgovorne privela pravdi.

Član 4.

Svaka država ugovornica preduzima neophodne mere kako bi obezbedila da prisilni nestanak bude krivično delo prema njenom krivičnom zakonu.

Član 5.

Široko rasprostranjena ili sistematska praksa prisilnih nestanaka predstavlja zločin protiv čovečnosti kako se definiše u važećem međunarodnom pravu i proizvodi posledice predviđene prema takvom važećem međunarodnom pravu.

Član 6.

1. Svaka država članica preduzima neophodne mere da krivično odgovornim smatra bar:

(a) bilo koje lice koje izvrši, naredi, zagovara ili izazove izvršenje, pokušaje izvršenja, saučestvuje ili učestvuje u prisilnom nestanku;

(b) nadređeno lice koje je:

(i) znalo ili svesno ignorisalo informacije koje su jasno ukazivale da podređena lica pod njegovom efektivnom nadležnošću ili kontrolom vrše ili se spremaju da izvrše zločin prisilnog nestanka;

(ii) imalo efektivnu odgovornost ili kontrolu aktivnosti koje su se ticale prisilnog nestanka; i

(iii) nije preduzelo sve neophodne i razumne mere u okviru svog ovlašćenja da spreči ili zaustavi izvršenje prisilnog nestanka ili nije prosledilo taj predmet na istragu i krivično gonjenje nadležnim organima;

(v) gornja tačka (b) ne utiče na više standarde odgovornosti koji se primenjuju po međunarodnom pravu na vojnog komandanta ili lice koje efektivno vrši dužnost vojnog komandanta.

2. Ne može se navesti nijedno naređenje ili instrukcija bilo kog organa javne vlasti, bilo da je civilni ili vojni ili neki drugi, kao opravdanje za krivično delo prisilnog nestanka.

Član 7.

1. Svaka država ugovornica kažnjava krivično delo prisilnog nestanka odgovarajućim kaznama koje uzimaju u obzir njegovu krajnju ozbiljnost.

2. Svaka država ugovornica može ustanoviti:

(a) olakšavajuće okolnosti, naročito za lica koja, pošto su bila uključena u izvršenje prisilnog nestanka, efikasno doprinesu da se nestalo lice vrati živo ili omogućuje da se razjasne slučajevi prisilnog nestanka ili da se identifikuju počinioci prisilnog nestanka;

(b) bez povrede drugih krivičnih postupaka, otežavajuće okolnosti, naročito u slučaju smrti nestalog lica ili izvršenja prisilnog nestanka u pogledu trudnica, maloletnih lica, lica s invaliditetom ili drugih posebno ugroženih lica.

Član 8.

Bez povrede člana 5,

1. Država ugovornica koja predviđa zastarevanje u pogledu prisilnog nestanka preduzima neophodne mere kako bi se obezbedilo da period pre zastarevanja krivičnog postupka:

- (a) traje dugo i da je srazmeran krajnjoj ozbiljnosti ovog krivičnog dela;
- (b) počinje od momenta kada se krivično delo prisilnog nestanka završi, vodeći računa o njegovoj trajnoj prirodi.

2. Svaka država ugovornica garantuje pravo žrtve prisilnog nestanka na efikasan pravni lek tokom perioda pre zastarevanja.

Član 9.

1. Svaka država ugovornica preduzima neophodne mere kako bi ustanovila svoju nadležnost nad krivičnim delom prisilnog nestanka:

(a) Kada je krivično delo izvršeno na bilo kojoj teritoriji pod njenom jurisdikcijom ili na brodu ili avionu registrovanom na tu državu;

(b) Kada je navodni počinilac neko od njenih državljana; i

(v) Kada je nestalo lice neko od njenih državljana, a država ugovornica to smatra adekvatnim.

2. Svaka država ugovornica isto tako preduzima one mere koje mogu biti neophodne kako bi ustanovila nadležnost nad krivičnim delom prisilnog nestanka kada se navodni počinilac nalazi na bilo kojoj teritoriji pod njenom jurisdikcijom ukoliko ga ne izruči ili preda drugoj državi u skladu sa svojim međunarodnim obavezama ili ga ne preda međunarodnom krivičnom tribunalu čiju je jurisdikciju priznala.

3. Ova konvencija ne isključuje dodatnu krivičnu jurisdikciju koja se vrši u skladu s nacionalnim zakonom.

Član 10.

1. Pošto se nakon razmatranja informacija koje joj stoje na raspolaganju uveri da okolnosti tako nalažu, bilo koja država ugovornica na čijoj se teritoriji nalazi lice osumnjičeno da je izvršilo krivično delo prisilnog nestanka privodi takvo lice ili preduzima druge zakonske mere koje su neophodne da bi se obezbedilo njegovo prisustvo. Privođenje i druge zakonske mere su predviđene zakonom te države ugovornice, ali se mogu zadržati samo onoliko vremena koliko je neophodno da se obezbedi da lice bude prisutno krivičnom postupku, postupku predaje ili izručenju.

2. Država ugovornica koja je preduzela mere iz stava 1. ovog člana odmah sprovodi preliminarne istrage kako bi se ustanovile činjenice. Ona obaveštava države ugovornice iz člana 9. stav 1, o merama koje je preduzela u skladu sa stavom 1. ovog člana, uključujući pritvor i okolnosti koje nalažu pritvor, i o nalazima svojih preliminaranih istraga, stavljajući do znanja da li namerava da vrši svoju jurisdikciju.

3. Bilo koje lice privedeno u skladu sa stavom 1. ovog člana može odmah komunicirati s najbližim odgovarajućim predstavnikom države čiji je ono državljanin ili, ako je lice bez državljanstva, s predstavnikom države u kojoj obično boravi.

Član 11.

1. Ako se na teritoriji koja je pod njenom jurisdikcijom nađe lice koje je navodno izvršilo krivično delo prisilnog nestanka, država ugovornica, ukoliko ne izruči to lice ili ga ne preda drugoj državi u skladu sa svojim međunarodnim obavezama ili ga ne preda međunarodnom krivičnom tribunalu čiju je jurisdikciju priznala, predaje slučaj svojim nadležnim organima vlasti u cilju krivičnog gonjenja.

2. Ti organi vlasti donose odluku na isti način kao i u slučaju bilo kog običnog krivičnog dela ozbiljne prirode prema zakonu države ugovornice. U slučajevima iz člana 9. stav 2. standardi dokaza koji su potrebni za krivično gonjenje i

osudu nisu ni na koji način manje strogi nego standardi koji se primenjuju u slučajevima iz člana 9. stav 1.

3. Bilo kom licu prema kome se pokrene postupak u vezi s krivičnim delom prisilnog nestanka se garantuje pravično postupanje u svim fazama postupka. Bilo kom licu kome se sudi za krivično delo prisilnog nestanka pružiće se mogućnost da mu se pravično sudi pred nezavisnim i nepristrasnim sudom ili tribunalom ustanovljenim zakonom.

Član 12.

1. Svaka strana ugovornica se stara da bilo koji pojedinac koji tvrdi da je neko lice podvrgnuto prisilnom nestanku ima pravo da iznese činjenice nadležnim organima vlasti koji će hitno i nepristrasno ispitati navode i ukoliko je potrebno, bez odlaganja sprovesti detaljnu i nepristrasnu istragu. Preduzeće se, ukoliko je potrebno, odgovarajući koraci kako bi se obezbedilo da podnosilac prijave, svedoci, rođaci nestalog lica i njihov branilac, kao i lica koja učestvuju u istrazi, budu zaštićeni od svakog maltretiranja ili zastrašivanja zbog prijave ili bilo kakvih dokaza koje su dali.

2. Ukoliko postoji razumna osnova da se veruje da je lice podvrgnuto prisilnom nestanku, organi vlasti iz stava 1 ovog člana sprovode istragu čak i ako ne postoji formalna prijava.

3. Svaka država ugovornica se stara da organi vlasti iz stava 1. ovog člana:

(a) imaju neophodna ovlašćenja i sredstva za efikasno sprovođenje istrage, uključujući pristup dokumentaciji i drugim informacijama relevantnim za istragu.

(b) imaju pristup, ako je potrebno uz prethodno odobrenje sudskog organa koji donosi hitnu odluku u vezi s tim predmetom, bilo kom mestu pritvora ili bilo kom drugom mestu za koje postoji razumna osnova da se veruje da nestalo lice može biti u njemu.

4. Svaka država ugovornica preduzima neophodne mere da spreči i sankcioniše dela koja ometaju sprovođenje istrage. Ona se posebno stara da lica osumnjičena da su izvršila krivično delo prisilnog nestanka ne budu u situaciji da utiču na sprovođenje istrage putem pritiska ili dela zastrašivanja ili odmazde usmerenih na podnosioca prijave, svedoke, rođake nestalog lica ili njihovog branioca ili na lica koja učestvuju u istrazi.

Član 13.

1. Za svrhe izručenja između država ugovornica, krivično delo prisilnog nestanka se ne smatra političkim delom ili delom povezanim s političkim delom ili delom inspirisanim političkim motivima. Shodno tome, zahtev za izručenje zasnovan na takvom krivičnom delu se ne može odbiti samo na toj osnovi.

2. Krivično delo prisilnog nestanka se smatra uključenim kao krivično delo za koje je predviđeno izručenje u bilo koji ugovor o izručenju koji postoji između država ugovornica pre stupanja na snagu ove konvencije.

3. Države ugovornice se obavezuju da uključe krivično delo prisilnog nestanka kao krivično delo za koje je predviđeno izručenje u bilo koji ugovor o izručenju koji se između njih naknadno zaključi.

4. Ako država ugovornica koja izručenje uslovljava postojanjem ugovora primi zahtev za izručenje od druge države ugovornice s kojom nema ugovor o izručenju, ona može smatrati ovu konvenciju neophodnom pravnom osnovom za izručenje u pogledu krivičnog dela prisilnog nestanka.

5. Države ugovornice koje ne uslovljavaju izručenje postojanjem ugovora priznaju krivično delo prisilnog nestanka kao krivično delo za koje se između njih vrši izručenje.

6. U svim slučajevima izručenje podleže uslovima predviđenim zakonom zamoljene države ugovornice ili ugovora o izručenju koji se primenjuju, uključujući naročito, uslove koji se odnose na zahtev za minimalnu kaznu radi izručenja i na osnovu koje zamoljena država ugovornica može odbiti izručenje ili je podvrgnuti određenim uslovima.

7. Nijedna odredba ove konvencije se neće tumačiti kao nametanje obaveze izručenja ako zamoljena država ugovornica osnovano sumnja da je zahtev upućen u cilju krivičnog gonjenja ili kažnjavanja lica zbog pola, rase, vere, nacionalnosti, etničkog porekla, političkih mišljenja ili članstva tog lica u određenoj socijalnoj grupi, ili da bi ispunjenje zahteva nanelo štetu tom licu iz bilo kog od ovih razloga.

Član 14.

1. Države ugovornice pružaju jedna drugoj najveći stepen međusobne pravne pomoći u vezi sa krivičnim postupkom pokrenutim u pogledu krivičnog dela prisilnog nestanka, uključujući podnošenje svih dokaza koje imaju na raspolaganju a koji su neophodni za postupak.

2. Takva međusobna pravna pomoć podleže uslovima predviđenim domaćim zakonom zamoljene države ugovornice ili ugovora o pružanju međusobne pravne pomoći koji se primenjuju, uključujući naročito, uslove u vezi sa osnovom na bazi koje zamoljena država ugovornica može odbiti da pruži uzajamnu pravnu pomoć ili je može podvrgnuti uslovima.

Član 15.

Države ugovornice međusobno sarađuju i obezbeđuju jedna drugoj međusobnu pomoć u najvećoj mogućoj meri u cilju pružanja pomoći žrtvama prisilnog nestanka i traganju za, pronalaženju i oslobađanju nestalih lica i, u slučaju smrti, i u njihovom ekshumiranju i identifikovanju, kao i vraćanju njihovih posmrtnih ostataka.

Član 16.

1. Nijedna država ugovornica neće proterati, vratiti („udaljiti”), predati ili izvršiti izručenje lica drugoj državi ukoliko postoji dovoljno osnovana sumnja da bi ono moglo biti u opasnosti da bude podvrgnuto prisilnom nestanku.

2. Za potrebe utvrđivanja da li postoji takva sumnja, nadležni organi uzimaju u obzir sva relevantne mogućnosti, uključujući, ukoliko je primenljivo, postojanje u odnosnoj državi dosledne prakse grubih, flagrantnih ili masovnih kršenja ljudskih prava ili ozbiljnih povreda međunarodnog humanitarnog prava.

Član 17.

1. Nijedno lice se neće držati u tajnom pritvoru.

2. Bez štete po druge međunarodne obaveze države ugovornice u pogledu lišavanja slobode, svaka država ugovornica će u svom zakonodavstvu:

(a) ustanoviti uslove na osnovu kojih se može izdati nalog za lišavanje slobode;

(b) navesti one organe vlasti koji su ovlašćeni da nalože lišavanje slobode;

(v) garantovati da će svako lice lišeno slobode biti pritvoreno jedino u zvanično priznatim mestima za lišavanje slobode pod nadzorom;

(g) garantovati da će svako lice lišeno slobode imati pravo da komunicira i da prima posete svoje porodice, branioca ili bilo kog drugog lica po svom izboru, isključivo prema uslovima ustanovljenim zakonom ili, ako je ono stranac, da komunicira sa svojim konzularnim organima, u skladu sa važećim međunarodnim pravom;

(d) garantovati pristup nadležnim i zakonski ovlašćenim organima i institucijama, mestima na kojima se nalaze lica lišena slobode ukoliko je to potrebno uz prethodno odobrenje sudskih organa;

(đ) garantovati da će bilo koje lice lišeno slobode ili, u slučaju kada se sumnja na prisilan nestanak, s obzirom da lice lišeno slobode nije u mogućnosti da koristi ovo pravo, bilo koja lica sa legitimnim interesom, kao što su rođaci lica lišenog slobode, njihovi predstavnici ili njihov branilac, u svim okolnostima imati pravo na postupak pred sudom kako bi sud doneo odluku bez odlaganja o zakonitosti lišavanja slobode i naredio oslobađanje tog lica ako njegovo lišavanje slobode nije zakonito.

3. Svaka država ugovornica obezbeđuje sačinjavanje i čuvanje jedne ili više ažuriranih zvaničnih evidencija i/ili podataka o licima lišenim slobode, koji se, po zahtevu, ekspeditivno stavljaju na raspolaganje svakom sudskom ili nekom drugom nadležnom organu ili instituciji koja je u tu svrhu ovlašćena zakonom odnosno države ugovornice ili bilo kojim drugim relevantnim međunarodnim pravnim instrumentom čiji je odnosna država članica. One kao minimum sadrže sledeće informacije:

(a) identitet lica koje je lišeno slobode;

(b) datum, vreme i mesto na kome je lice lišeno slobode i identitet organa vlasti koji je lice lišilo slobode;

(v) organ vlasti koji je naložio lišavanje slobode i osnovu za lišavanje slobode;

(g) organ vlasti koji je nadležan za nadgledanje lišavanja slobode;

(d) mesto lišavanja slobode, datum i vreme prijema na mesto lišavanja slobode i organ vlasti nadležan za mesto lišavanja slobode;

(đ) podaci koji se odnose na zdravstveno stanje lica lišenog slobode;

(e) u slučaju smrti za vreme lišavanja slobode, okolnosti i uzrok smrti i odredište posmrtnih ostataka;

(ž) datum i vreme oslobađanja ili prebacivanja na drugo mesto pritvora, odredište i organ vlasti nadležan za transfer.

Član 18.

1. U skladu sa članovima 19. i 20. svaka država ugovornica garantuje bilo kom licu sa legitimnim interesom za ovu informaciju, kao što su rođaci lica lišenog slobode, njihovi predstavnici ili njihov branilac, pristup bar sledećim informacijama:

(a) organ vlasti koji je naložio lišavanje slobode;

(b) datum, vreme i mesto na kome je lice lišeno slobode i primljeno na mesto lišavanja slobode;

(v) organ nadležan za nadgledanje lišavanja slobode;

(g) boravište lica koje je lišeno slobode, uključujući, u slučaju transfera na drugo mesto lišavanja slobode, odredište i organ koji je nadležan za transfer;

- (d) datum, vreme i mesto oslobađanja;
- (đ) podatke u vezi sa zdravstvenim stanjem lica lišenog slobode;
- (e) u slučaju smrti za vreme lišavanja slobode, okolnosti i uzrok smrti i odredište posmrtnih ostataka.

2. Adekvatne mere se preduzimaju, ukoliko je neophodno da se zaštite lica iz stava 1. ovog člana kao i lica koja učestvuju u istrazi od bilo kakvog maltretiranja, zastrašivanja ili sankcija zbog traženja informacija u vezi sa licem lišenim slobode.

Član 19.

1. Informacije lične prirode, uključujući medicinske i genetičke podatke, koje se sakupe i/ili dostave u okviru traganja za nestalim licem ne koriste se i ne stavljaju na raspolaganje u svrhe koje nisu traganje za nestalim licima. To se ne odnosi na korišćenje takvih informacija u krivičnim postupcima koji se odnose na krivično delo prisilnog nestanka ili na korišćenje prava na odštetu.

2. Sakupljanje, obrada, korišćenje i čuvanje informacija lične prirode, uključujući medicinske i genetičke podatke, ne krše niti imaju efekat kršenja ljudskih prava, osnovnih sloboda ili ljudskog dostojanstva pojedinca.

Član 20.

1. Samo ukoliko je lice zaštićeno zakonom a lišavanje slobode predmet sudske kontrole može se izuzetno pravo na informaciju iz člana 18. ograničiti, ukoliko je to strogo neophodno i ukoliko je to predviđeno zakonom, i ako bi prenos informacije imao negativan efekat na privatnost ili bezbednost tog lica, ometao krivičnu istragu ili iz nekih drugih jednako važnih razloga u skladu sa zakonom i važećim međunarodnom pravom i ciljevima ove konvencije. Ni u kom slučaju neće biti ograničenja prava na informaciju iz člana 18. koja bi mogla predstavljati postupanje definisano u članu 2. ili biti kršenje člana 17. stav 1.

2. Bez prejudiciranja eventualne zakonitosti lišavanja lica slobode, države ugovornice garantuju licima iz člana 18. stav 1. pravo na brz i efikasan sudski lek kao sredstvo sticanja, bez odlaganja, informacije iz člana 18. stav 1. Ovo pravo na lek se ne može ukinuti ili ograničiti u bilo kojim okolnostima.

Član 21.

Svaka država ugovornica preduzima neophodne mere kako bi obezbedila da se lica lišena slobode puste na slobodu na način koji omogućava pouzdanu proveru da su ona stvarno puštena na slobodu. Svaka država ugovornica takođe preduzima neophodne mere kako bi osigurala fizički integritet takvih lica i mogućnost da oni u potpunosti koriste svoja prava u vreme njihovog puštanja na slobodu, bez štete po bilo kakve obaveze kojima ta lica mogu da podležu prema nacionalnom zakonu.

Član 22.

Bez štete po član 6. svaka država ugovornica preduzima neophodne mere kako bi sprečavala i sankcionisala sledeće ponašanje:

(a) odlaganje ili opstrukciju lekova iz člana 17. stav 2. pod (đ) i člana 20. stav 2;

(b) nevođenje evidencije o lišavanju bilo kog lica slobode ili evidentiranje bilo koje informacije za koju je službenik zadužen za zvaničnu evidenciju znao ili je trebalo da zna da je netačna;

(v) odbijanje davanja informacija o lišavanju slobode lica ili davanje netačnih informacija iako su zakonski uslovi za davanje takve informacije ispunjeni.

Član 23.

1. Svaka država ugovornica se stara da obuka osoblja za sprovođenje zakona, građanskih ili vojnih, medicinskog osoblja, državnih službenika i drugih lica koja mogu učestvovati u pritvaranju ili postupanju prema licima lišenim slobode, uključi neophodnu edukaciju i informisanje o relevantnim odredbama ove konvencije u cilju:

- (a) sprečavanja umešanosti tih službenika u prisilne nestanke;
- (b) isticanja značaja sprečavanja i sprovođenja istraga u vezi s prisilnim nestancima;
- (v) obezbeđenja priznavanja hitne potrebe za rešavanjem slučajeva prisilnog nestanka.

2. Svaka država članica se stara da se zabrane naređenja ili instrukcije koji propisuju, odobravaju ili podstiču prisilne nestanke. Svaka država ugovornica garantuje da lice koje odbije da izvrši takvu naredbu neće biti kažnjeno.

3. Svaka država ugovornica preduzima neophodne mere kako bi obezbedila da lica iz stava 1 ovog člana, koja imaju razloga da veruju da je izvršen ili da se planira prisilan nestanak, to prijave svojim nadležnima i, ukoliko je neophodno, nadležnim organima vlasti ili telima kojima su data ovlašćenja uvida ili pravnog leka.

Član 24.

1. Za svrhe ove konvencije termin „žrtva” označava nestalo lice i bilo kog pojedinca koji je pretrpeo štetu kao direktnu posledicu prisilnog nestanka.

2. Svaka žrtva ima pravo da zna istinu u vezi s okolnostima prisilnog nestanka, napretkom i rezultatima istrage i sudbinom nestalog lica. Svaka država članica preduzima adekvatne mere u tom pogledu.

3. Svaka država članica preduzima sve adekvatne mere u cilju traganja, pronalaženja i oslobađanja nestalih lica i, u slučaju smrti, pronalaženja, odavanja počasti i vraćanja posmrtnih ostataka.

4. Svaka država ugovornica obezbeđuje u svom pravnom sistemu da žrtve prisilnog nestanka imaju pravo na odštetu i brzu, pravičnu i adekvatnu nadoknadu.

5. Pravo na odštetu iz stava 4. ovog člana pokriva materijalnu i moralnu štetu i, ukoliko to odgovara, druge oblike odštete kao što su:

- (a) povraćaj;
- (b) rehabilitacija;
- (v) zadovoljenje, uključujući povraćaj dostojanstva i ugleda;
- (g) garancije da se to neće ponoviti.

6. Bez štete po obavezu da se nastavi sa istragom sve dok se ne razjasni sudbina nestalog lica, svaka država ugovornica preduzima adekvatne korake u vezi sa zakonskom situacijom nestalih lica čija sudbina nije razjašnjena i situacijom njihovih rođaka, u oblastima kao što su socijalno blagostanje, finansijska pitanja, porodični zakon i vlasnička prava.

7. Svaka država ugovornica garantuje pravo na osnivanje i slobodno učestvovanje u organizacijama i udruženjima koja pokušavaju da ustanove okolnosti

prisilnih nestanaka i sudbinu nestalih lica i da pruže pomoć žrtvama prisilnog nestanka.

Član 25.

1. Svaka država ugovornica preduzima neophodne mere u cilju sprečavanja i kažnjavanja u skladu sa njenim krivičnim zakonom:

(a) nelegalno uklanjanje dece koja su podvrgnuta prisilnom nestanku, dece čiji su otac, majka ili zakonski staratelj podvrgnuti prisilnom nestanku ili dece rođene za vreme zatočeništva majke koja je podvrgnuta prisilnom nestanku;

(b) falsifikovanja, skrivanja ili uništavanja dokumenata koja dokazuju stvarni identitet dece iz gornje tačke (a).

2. Svaka država ugovornica preduzima neophodne mere traganja i utvrđivanja identiteta dece iz stava 1 (a) ovog člana i njihovog vraćanja porodicama kojima pripadaju u skladu sa zakonskom procedurom i važećim međunarodnim sporazumima.

3. Svaka država članica pomaže drugoj u traganju, identifikovanju i pronalaženju dece iz stava 1 (a) ovog člana.

4. S obzirom na potrebu da se zaštite najbolji interesi dece iz stava 1 (a) ovog člana i njihovog prava da sačuvaju ili ponovo utvrde svoj identitet, uključujući nacionalnost, ime i porodične odnose u skladu sa zakonom, države ugovornice koje priznaju sistem usvajanja ili neki drugi oblik zbrinjavanja dece uvešće zakonske procedure u cilju revizije procedure usvajanja ili zbrinjavanja i, ukoliko to odgovara, poništavanja bilo kojeg usvajanja ili zbrinjavanja dece koja su proistekla za vreme prisilnog nestanka.

5. U svim slučajevima, a posebno u svim predmetima koji se odnose na ovaj član, najbolji interes deteta ima prioritetan značaj a dete koje je u stanju da izrazi svoje mišljenje ima pravo da ta mišljenja izrazi slobodno, mišljenjima deteta se daje adekvatna težina u skladu sa starošću i zrelošću deteta.

DEO II

Član 26.

1. Komitet za prisilne nestanke (dalje u tekstu „Komitet“) se osniva kako bi vršio funkcije predviđene ovom konvencijom. Komitet se sastoji od deset eksperata visokog moralnog karaktera i priznatih stručnosti u oblasti ljudskih prava, koji obavljaju funkciju u ličnom svojstvu i koji su nezavisni i nepristrasni. Članove Komiteta biraju države ugovornice u skladu s jednakom geografskom zastupljenošću. Uzeće se u obzir i korist učešća u radu Komiteta lica koja imaju odgovarajuće pravno iskustvo, kao i ravnomerna zastupljenost polova.

2. Članovi Komiteta se biraju tajnim glasanjem sa liste lica koje kandiduju države ugovornice od svojih državljana na sastancima država ugovornica koje u tu svrhu svake dve godine saziva Generalni sekretar Ujedinjenih nacija. Na tim sastancima, na kojima dve trećine država članica čine kvorum, lica koja su izabrana u Komitet biće ona lica koja osvoje najveći broj glasova i apsolutnu većinu glasova predstavnika država ugovornica koje su prisutne i glasaju.

3. Prvi izbori će se održati najkasnije šest meseci nakon datuma stupanja na snagu ove konvencije. Četiri meseca pre datuma svakih izbora, Generalni sekretar Ujedinjenih nacija se obraća pismom državama ugovornicama u kome ih poziva da podnesu svoje candidature u roku od tri meseca. Generalni sekretar će pripremiti listu svih tako kandidovanih lica po abecednom redu navodeći svaku

državu ugovornicu koja je kandidovala svakog kandidata i dostavlja ovaj spisak svim državama ugovornicama.

4. Članovi Komiteta se biraju na mandat od četiri godine. Oni se mogu ponovo birati na još jedan mandat. Međutim, mandat pet članova izabranih na prvim izborima ističe na kraju druge godine; odmah nakon prvih izbora, predsjedavajući sastanka iz stava 2. ovog člana određuje žrebom imena tih pet članova.

5. Ako član Komiteta umre ili se povuče ili iz bilo kog drugog razloga ne može da obavlja svoje dužnosti u Komitetu, država ugovornica koja ga je imenovala imenuje u skladu s kriterijumima izloženim u stavu 1. ovog člana drugog kandidata od svojih državljana da odsluži njegov mandat pod uslovom da većina država ugovornica to odobri. Smatra se da je to odobrenje dobijeno ukoliko polovina ili više od polovine država ugovornica ne odgovori negativno u roku od šest nedelja pošto ih o predloženom imenovanju obavesti Generalni sekretar Ujedinjenih nacija.

6. Komitet ustanovljava sopstvena pravila procedure.

7. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obezbeđuje članovima Komiteta neophodna sredstva, osoblje i kancelarije za efikasno vršenje funkcija. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija saziva prvi sastanak Komiteta.

8. Članovi Komiteta imaju pravo na povlastice, privilegije i imunitete stručnjaka u misijama Ujedinjenih nacija predviđene u relevantnim odeljcima Konvencije o privilegijama i imunitetima Ujedinjenih nacija.

9. Svaka država ugovornica sarađuje s Komitetom i pomaže njegovim članovima u vršenju mandata u meri predviđenoj funkcijama Komiteta koje je država ugovornica prihvatila.

Član 27.

Konferencija država ugovornica će se održati najranije četiri godine, a najkasnije šest godina, nakon stupanja na snagu ove konvencije kako bi se ocenilo funkcionisanje Komiteta i odlučilo, u skladu s procedurom opisanom u članu 44. stav 2. o adekvatnosti prenošenja nadgledanja ove konvencije na neko drugo telo - ne isključujući bilo kakvu mogućnost - u skladu s funkcijama definisanim u članovima 28. do 36.

Član 28.

1. U okviru nadležnosti koje ima prema ovoj konvenciji, Komitet sarađuje sa svim relevantnim organima, kancelarijama i specijalizovanim agencijama i fondovima Ujedinjenih nacija, ugovornim telima ustanovljenim međunarodnim instrumentima, s posebnim procedurama Ujedinjenih nacija i s relevantnim regionalnim međuvladinim organizacijama ili telima, kao i sa svim relevantnim državnim institucijama, agencijama ili kancelarijama koje rade na zaštiti svih lica od prisilnih nestanaka.

2. Dok vrši svoj mandat, Komitet konsultuje druga ugovorna tela ustanovljena relevantnim međunarodnim instrumentima za ljudska prava, posebno Komitetom za ljudska prava ustanovljenim Međunarodnim paktom o građanskim i političkim pravima kako bi se obezbedila doslednost njegovih zapažanja i preporuka.

Član 29.

1. Svaka država ugovornica podnosi Komitetu preko Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija izveštaj o merama koje je preduzela kako bi sprovela u delo svoje obaveze prema ovoj konvenciji u roku od dve godine od stupanja na snagu ove konvencije za odnosne države ugovornice.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija će ovaj izveštaj staviti na raspolaganje svim državama ugovornicama.

3. Svaki izveštaj razmatra Komitet koji daje komentare, zapažanja ili preporuke koje može smatrati adekvatnim. Komentari, zapažanja ili preporuke se dostavljaju odnosnim državama ugovornicama koje na njih mogu odgovarati na sopstvenu inicijativu ili na zahtev Komiteta.

4. Komitet takođe može zahtevati od država ugovornica da dostave dodatne informacije o primeni ove konvencije.

Član 30.

1. Zahtev za traganjem i nalaženjem nestalog lica mogu kao hitnu stvar podneti Komitetu rođaci nestalog lica ili njihovi pravni zastupnici, njihovi branioci ili bilo koje lice koje oni ovlaste, kao i bilo koje lice koje ima legitimne interese.

2. Ako Komitet smatra da zahtev za hitnu akciju podnet u skladu sa stavom 1. ovog člana:

(a) nije očevidno neosnovan;

(b) ne predstavlja zloupotrebu prava podnošenja takvog zahteva;

(v) da je već adekvatno podnet odnosnim nadležnim telima država ugovornica, kao što su tela ovlašćena da pokreću istrage, ukoliko takva mogućnost postoji;

(g) nije nesaobrazan sa odredbama ove konvencije; i

(d) da se isti predmet ne razmatra po nekoj drugoj proceduri međunarodne istrage ili rešenja iste prirode, on traži od odnosnih država ugovornica da mu dostave informacije u vezi sa situacijom lica koja se traže u roku koji odredi Komitet.

3. U svetlu informacija koje odnosna država ugovornica dostavi u skladu sa stavom 2. ovog člana, Komitet može preneti preporuke državi ugovornici, uključujući zahtev da država ugovornica preduzme sve neophodne mere, uključujući privremene mere, da pronađe i zaštiti odnosno lice u skladu s ovom konvencijom i da obavesti Komitet, u određenom roku, o preduzetim merama, uzimajući u obzir hitnost situacije. Komitet će obavestiti lice koje podnosi zahtev za hitnom akcijom o svojim preporukama i informacijama koje mu je dostavila država čim postanu raspoložive.

4. Komitet će nastaviti napore na radu s odnosnim državama ugovornicama sve dok se ne reši sudbina lica za kojim se traga. O svemu se obaveštava lice koje podnosi zahtev.

Član 31.

1. Država ugovornica može u vreme potvrđivanja ove konvencije ili u bilo koje vreme posle toga izjaviti da priznaje nadležnost Komiteta da prima i razmatra predstavke od ili u ime pojedinaca pod njenom jurisdikcijom koji tvrde da su žrtve kršenja odredaba ove konvencije od strane te države ugovornice. Komitet neće prihvatiti bilo kakvu predstavku koja se odnosi na državu ugovornicu koja nije dala takvu izjavu.

2. Komitet će smatrati da je predstavka neprihvatljiva:

(a) ukoliko je predstavka anonimna;

(b) ukoliko predstavka predstavlja zloupotrebu prava podnošenja takvih predstavki ili je nesaobrazna s odredbama ove konvencije;

(v) ili se isti predmet razmatra po nekoj drugoj proceduri međunarodne istrage ili rešenja iste prirode; ili ukoliko

(g) nisu iscrpljeni svi raspoloživi domaći pravni lekovi. Ovo pravilo se ne primenjuje ukoliko se primena pravnih lekova nerazumno produžava.

3. Ako Komitet smatra da predstavka odgovara zahtevima izloženim u stavu 2. ovog člana, prosleđuje predstavku odnosnoj državi ugovornici uz zahtev da mu dostavi primedbe i komentare u roku koji postavi Komitet.

4. U bilo kom trenutku po prijemu predstavke, a pre nego što se donese odluka o meritumu, Komitet može dostaviti predstavku odnosnoj državi ugovornici na hitno razmatranje zahtev da država ugovornica preduzme one privremene mere koje mogu biti neophodne da bi se izbegla eventualna nepopravljiva šteta žrtvi navodnog nasilja. Ukoliko Komitet koristi ovo diskreciono pravo, to ne znači da je odlučio da je predstavka prihvatljiva ili da je odlučio o njenom meritumu.

5. Komitet održava zatvorene sastanke prilikom razmatranja predstavki shodno ovom članu. On će autora predstavke obavestiti o odgovorima koje da odnosna država ugovornica. Pošto odluči da u potpunosti sprovede postupak, o svom stavu obaveštava državu ugovornicu i autora predstavke.

Član 32.

Država ugovornica ove konvencije može bilo kad izjaviti da priznaje nadležnost Komiteta da prima i razmatra predstavke u kojima jedna država ugovornica tvrdi da neka druga država ugovornica ne ispunjava svoje obaveze prema ovoj konvenciji. Komitet neće primati predstavke u vezi s državom ugovornicom koja nije dala takvu izjavu niti predstavke od države ugovornice koja nije dala takvu izjavu.

Član 33.

1. Ako Komitet primi pouzdane informacije koje ukazuju da neka država članica ozbiljno krši odredbe ove konvencije, može, pošto se konsultuje sa odnosnom stranom ugovornicom, zamoliti jednog ili više svojih članova da posete tu državu članicu i da mu bez odlaganja podnesu izveštaj.

2. Komitet obaveštava odnosnu državu ugovornicu pismenim putem da namerava da organizuje posetu i obaveštava o sastavu delegacije i svrsi posete. Država ugovornica će odgovoriti Komitetu u razumnom roku.

3. Na obrazložen zahtev države ugovornice, Komitet može odlučiti da odloži ili otkáže posetu.

4. Ako se država ugovornica saglasi sa posetom, Komitet i odnosna država ugovornica će zajedno raditi na definisanju modaliteta posete, a država ugovornica stavlja na raspolaganje Komitetu sve pogodnosti koje su potrebne za uspešno okončanje posete.

5. Posle posete, Komitet obaveštava odnosnu državu ugovornicu o svojim zapažanjima i preporukama.

Član 34.

Ako Komitet primi informacije za koje mu se učini da sadrže osnovane indikacije da na teritoriji pod jurisdikcijom neke države ugovornice postoji široko rasprostranjena i sistematska praksa prisilnog nestanka, može, pošto o toj situaciji zatraži sve relevantne informacije od odnosne države ugovornice, skrenuti na to pažnju Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija preko Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 35.

1. Komitet je nadležan jedino za prisilne nestanke koji su započeti nakon stupanja na snagu ove konvencije.

2. Ako neka država postane ugovornica ove konvencije nakon njenog stupanja na snagu, obaveze te države u pogledu Komiteta odnose se samo na prisilne nestanke koji su započeti nakon stupanja na snagu ove konvencije za odnosnu državu.

Član 36.

1. Komitet podnosi godišnji izveštaj o svojim aktivnostima prema ovoj konvenciji državama ugovornicama i Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija.

2. Pre nego što se zapažanje o državi ugovornici objavi u godišnjem izveštaju, odnosna država ugovornica se unapred obaveštava i daje joj se razuman rok da odgovori. Ta država ugovornica može tražiti da se njeni komentari i zapažanja objave u izveštaju.

DEO III

Član 37.

Ništa u ovoj konvenciji ne utiče na bilo koje odredbe koje su efikasnije u zaštiti svih lica od prisilnog nestanka, a koje mogu biti sadržane u:

- (a) zakonu države ugovornice;
- (b) međunarodnom zakonu koji se primenjuje na tu državu.

Član 38.

1. Ova konvencija je otvorena za potpisivanje svim državama članicama Ujedinjenih nacija.

2. Ova konvencija podleže potvrđivanju svih država članica Ujedinjenih nacija. Instrumenti o potvrđivanju se deponuju kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

3. Ova konvencija je otvorena za pristupanje svim državama članicama Ujedinjenih nacija. Pristupanje se realizuje deponovanjem instrumenta o pristupanju kod Generalnog sekretara.

Član 39.

1. Ova konvencija stupa na snagu tridesetog dana nakon datuma deponovanja kod generalnog sekretara Ujedinjenih nacija dvadesetog instrumenta o potvrđivanju ili pristupanju.

2. Za svaku državu koja potvrdi ili pristupi ovoj konvenciji nakon deponovanja dvadesetog instrumenta o potvrđivanju ili pristupanju ova konvencija stupa na snagu tridesetog dana nakon datuma deponovanja instrumenta te države o potvrđivanju ili pristupanju.

Član 40.

Generalni sekretar Ujedinjenih nacija obaveštava sve države članice Ujedinjenih nacija i sve države koje su potpisale ili pristupile ovoj konvenciji o sledećem:

- (a) potpisima, potvrđivanjima i pristupanjima u skladu s članom 38;

(b) datumu stupanja na snagu ove konvencije u skladu s članom 39.

Član 41.

Odredbe ove konvencije se primenjuju na sve delove federalnih država bez bilo kakvih ograničenja ili izuzetaka.

Član 42.

1. Bilo kakav spor između dve ili više država ugovornica u vezi s tumačenjem ili primenom ove konvencije koji ne može da se reši putem pregovora ili putem procedura izričito predviđenih u ovoj konvenciji podnosi se na zahtev jedne od njih na arbitražu. Ako u roku od šest meseci od datuma zahteva za arbitražu strane ne budu mogle da se saglase o organizaciji arbitraže, bilo koja od tih strana može uputiti spor Međunarodnom sudu pravde podnošenjem zahteva koji je u skladu sa Statutom Suda.

2. Država može u vreme potpisivanja ili potvrđivanja ove konvencije ili pristupanja Konvenciji izjaviti da se ne smatra obaveznom prema stavu 1. ovog člana. Druge države ugovornice neće biti obavezne prema stavu 1. ovog člana u pogledu države ugovornice koja je dala takvu izjavu.

3. Bilo koja strana ugovornica koja je dala izjavu u skladu sa odredbama stava 2. ovog člana može u bilo kom trenutku povući tu izjavu obaveštavajući o tome Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

Član 43.

Ova konvencija ne utiče na odredbe međunarodnog humanitarnog prava, uključujući obaveze visokih strana ugovornica četiri Ženevske konvencije od 12. avgusta 1949. i dva njihova Dodatna protokola od 8. juna 1977. ili na mogućnost koja stoji na raspolaganju bilo kojoj državi ugovornici da ovlasti Međunarodni komitet Crvenog krsta da posećuje mesta pritvora u situacijama koje nisu obuhvaćene međunarodnim humanitarnim pravom.

Član 44.

1. Bilo koja država ugovornica ove konvencije može predložiti izmenu i dopunu Konvencije i uputiti je Generalnom sekretaru Ujedinjenih nacija. Generalni sekretar će potom o predloženoj izmeni i dopuni obavestiti države ugovornice ove konvencije uz zahtev da one stave do znanja da li su za održavanje konferencije država ugovornica kako bi se razmotrilo i glasalo o tom predlogu. U slučaju da se u roku od četiri meseca od datuma takvog obaveštenja bar jedna trećina država ugovornica izjasni u prilog održavanja takve konferencije, Generalni sekretar će sazvati konferenciju pod okriljem Ujedinjenih nacija.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija podnosi na usvajanje svim državama ugovornicama bilo koju izmenu i dopunu usvojenu većinom od dve trećine prisutnih država ugovornica koje glasaju na konferenciji.

3. Izmena i dopuna usvojena u skladu sa stavom 1. ovog člana stupa na snagu kada je dve trećine država ugovornica ove konvencije usvoje u skladu sa svojim ustavnim postupkom.

4. Kada izmene i dopune stupe na snagu, one obavezuju one države ugovornice koje su ih prihvatile, dok druge države ugovornice i dalje obavezuju odredbe ove konvencije i bilo koja prethodna izmena i dopuna koju su prihvatile.

Član 45.

1. Ova konvencija, čiji su tekstovi na arapskom, kineskom, engleskom, francuskom, ruskom i španskom jeziku jednako verodostojni, deponuje se kod Generalnog sekretara Ujedinjenih nacija.

2. Generalni sekretar Ujedinjenih nacija dostavlja overene primerke ove konvencije svim državama iz člana 38.”

Član 3.

U smislu člana 31. stav 1. Konvencije, Republika Srbija daje sledeću izjavu:

„Republika Srbija priznaje nadležnost Komiteta da prima i razmatra predstavke od ili u ime pojedinaca pod njenom jurisdikcijom koji tvrde da su žrtve kršenja odredaba ove konvencije od strane Republike Srbije.”

(2) U smislu člana 32. Konvencije, Republika Srbija daje sledeću izjavu:

„Republika Srbija priznaje nadležnost Komiteta da prima i razmatra predstavke u kojima jedna država ugovornica tvrdi da neka druga država ugovornica ne ispunjava svoje obaveze prema ovoj konvenciji.”

Član 4.

O izvršavanju odredaba ove konvencije stara se ministarstvo nadležno za pravosuđe i ministarstvo nadležno za unutrašnje poslove.

Član 5.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije - Međunarodni ugovori”.